

ARCHITECTURAL REFLECTIONS: AN AUTOCRITICAL ESSAY

*We shape clay into a pot,
but it is the emptiness inside
that holds whatever we want.*

*We hammer wood for a house,
but it is the inner space
that makes it livable.*

(Passage of the Tao Te Ching, 11)

Model houses made up of paper are the exciting objects that stick in my mind among the memories of my childhood. An image belonging to a model house made of pink paperboard for me by my father, the door and windows of which were carved carefully as it was hanged from its upright roof to the balcony with a help of rope... While the house turned around slowly in the wind, I kept an eye on it through its windows and gazed vacantly how the house began to be filled with life as the light moved around its walls and shadows grew longer. Afterwards, the warm, sincerity, unlimited possibilities of my buildings that I constructed and taped the walls, cut the windows, opened the shutters slightly, divided the rooms, and designed the interior decoration of which, having my finger prints provided more freedoms for my dreams compared to the games of toy houses made up of plastic in accordance with rules. Now, I can see that every space in which I could place my designs; cardboard boxes, wooden cases, empty shelves of commode functioned as a pot where I could install my dreams.

The Game

S.E. Rasmussen, in his book *Experiencing Architecture*, relation between people and architecture to their protection motives that can be seen apparently in the childhood and their needs to create a private space belonging to them: "Man's relation to implement can be broadly described thus: children begin by playing with blocks, balls and other things which they can grasp in their hands. As time goes on they demand better and better tools. At a certain stage most children have the desire to build some sort of shelter. It may be a real cave dug into a bank, or a primitive hut of rough boards. But often it is no more than a secret nook

hidden among bushes, or a tent made with a rug draped over two chairs. This “cave game” can be varied in a thousand ways but common to them all is the enclosing of space for the child’s own use... Man alone forms dwellings which vary according to requirements, climate and cultural pattern. The child’s play is continued in the grown-up’s creation”.

Also, I always think that a childish pleasure to play games is hidden in the relationship between an adult and clay. Moreover, acquaintance with soil is established in the childhood period in which people are satisfied with a sense of touch as much as possible as they began to be acquainted with the nature. We can see that every child, and even every adult, digs a pit slowly by hand while sitting on the beach. It is fun for a kid to scratch humid soil which is easy to dig. And, to begin construction by molding with cans after storing soil or humid sand dune on one side is a very common game for most children. As stated by Rasmussen, this game continues to exist in a branch of art that meets needs and creates emotional and esthetical living spaces, namely architecture as called by adult people.

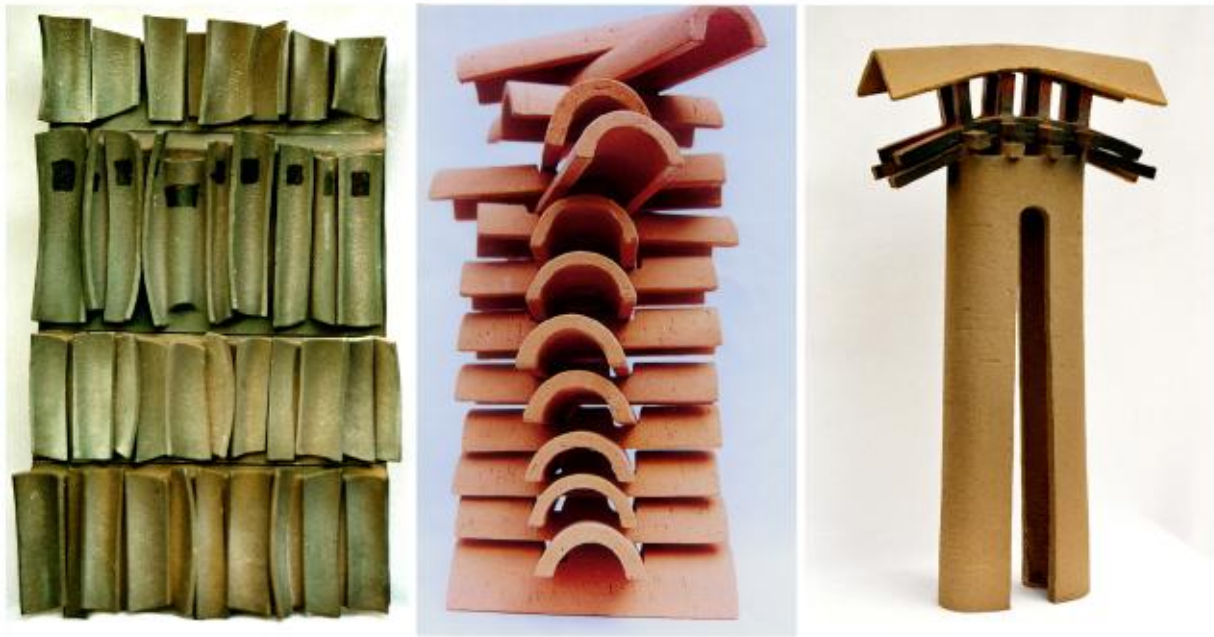
Architectures made of clay

Left: Adobe architecture. Part of reconstructed city wall of Hattusha, Turkey. (Dated at 16. century B.C.)

Right: Adobe architecture. Draa Valley, Morocco

When I think about the beginning of my relation with ceramic, I remember that I have realized the fact that this forming style is not other than a construction of wall, regardless of function, special meaning, color or decoration of the design. For the phrase ‘ceramic is an art of creating volume’ that I have heard from my instructors during my workshop education in the school to gain a meaning occurred only after I started to create works having architectural effects. However, even a construction constructed with welding for metallic materials, casted from polyester, carved from marble or wood has a volume, and therefore what differentiates ceramic is only its raw material, soil. If it is due to technical reasons for the clay to be fired to

have a certain thickness, does 'this wall construction' compared to other materials make ceramic art a technique having processes which is more difficult and needs rigor? The period having many question marks in which I get acquainted and live with the ceramic art gain a different speed with gaining a meaning of the emptiness created by a pot form.

Example pieces of the wooden architecture serie
Earthenware clay, handbuilt, 2000.

Architectural images

Considering local architectural qualifications which have been still preserved by the regions of Turkey having different climate conditions, there are examples for which wood; stone and adobe are used masterly. During my university years, I had many chances to see examples of traditional wooden architecture of Northern Anatolia, and then this let me examine these construction systems with an artistic understanding and interpret it with ceramic materials for my master thesis. The search on wooden architecture has turned out to be a main exercise for me in my route that I have tried to catch in order to interpret architectural language with an understanding of ceramic.

Architecture of Cappadocia (Nevşehir, Turkey)

The effects reflected mostly to my ceramic works in the following years belong to the architectural structure of Cappadocia area thanks to my regular visits to Avanos which is a ceramist town. This area which has experienced a geological structure and processes which cannot be found anywhere has a unique outlook. And, it is so exciting for the people who visit this area for the first time to see this structure. This architectural image together with geographical view that may become ordinary after a while for the people living here or visiting here frequently hides many compositions for me which are always open for discovery.

"Avanos"
Slipcasted earthenware clay, 2007.

Lynch has written about looking at the town in the introduction of his book 'the Image of the City' as follows: "Looking at cities can give a special pleasure, however commonplace sight may be. Like a piece of architecture, the city is a construction in space, but one of vast

scale, a thing perceived only in the course of long spans of time...At every instant there is more than the eye can see, more than the ear can hear, a setting or a view waiting to be explored ” (p.1). The general pattern of Cappadocia area forming a mosaic along the hillside which is carved into the natural rocks of the region that can be easily worked up, the front sides of which are constructed by block stones, and which is seen as if they are meshed when looking from the outside... This pattern is a collage in which the terrace of a house is sometimes formed by the roof of another house, resembling a puzzle from a distance, and a maze with its complex and linked connections when it is seen from the inner side. For me, this image has been a pool of visual materials by which I can form my own collage by choosing the window, door, part of wall and a section that I want.

“Avanos 2”
Handbuilt earthenware clay, 2007.

Passages of the Architectural Collages Serie
Earthenware clay, handbuilt, 2010.

On The Way to Create Images

In relation to creating an image Lynch states that: “The environmental image is the result of a bidirectional process between the observer and his/her environment. Environment provides some differences and relations, and the observer - with clemency and in the light of his/her own goals - chooses, arranges what he/she observes, and gives a meaning to them. While the image that is formed in this way limits and highlights the thing which is seen, it is also tested against the perceptual information which is selected by filtering within the context of the process that has a perpetual effect. Therefore, an image belonging to a certain reality may be perceived differently by different observers” (p.6).

Sometimes, the shadow which is reflected to the wall from the window of my house, an arrangement of buildings in a street where I pass for the first time, an open volume of a house that is about to demolish as I see it while driving by, a wooden bridge in the village of Northern Anatolia, the blue skyscraper in Shanghai, a pueblo house in Mexico or adobe town walls of Hattusha before 16 thousand years can be reconstructed in my mind. The walls are formed by clay, and the inner space is filled with my own realities.

Example pieces of the Architectural Collages Serie
Earthenware clay, handbuilt, 2010.

References

Lao-tzu. Tao Te Ching, "The Book of the Way" (Translated by Stephen Mitchell), Kyle Cathie, 2003.

Lynch, Kevin. The Image of the City, MIT Press, 1960.

Rasmussen, Steen Eiler. "Experiencing Architecture", MIT Press, 1964.

Image source

<http://maailmajapaikat.wordpress.com/?s=cappadocia>

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5c/House_in_Cappadocia_22.jpg

ARCHITECTURAL REFLECTIONS: AN AUTOCRITICAL ESSAY

*We shape clay into a pot,
but it is the emptiness inside
that holds whatever we want.*

*We hammer wood for a house,
but it is the inner space
that makes it livable.*

(Passage of the Tao Te Ching, 11)

Çocukluk anılarım arasında zihnimde yer etmiş heyecan verici nesnelerdir kâğıttan yapılmış maket evler. Babamın benim için pembe kartondan yaptığı, kapısı ve pencereleri özenle oyulmuş, dik çatısından bir ip yardımıyla balkona asılmış bir maket ev imgesi... Bu ev rüzgârda kendi çevresinde ağır ağır dönerken ben pencerelerinden içeriği gözetler, ışığın duvarlarda gezinirken ve gölgelerin uzayıp giderken evin içinin yaşamla doluyor olmasını hayretle izlerdim. Sonraları benim de inşa ettiğim, duvarlarını yapıştırıp, pencerelerini kestiğim, kepenklerini araladığım, odalarını bölümleyip, iç dekorasyonunu tasarladığım parmak izlerimi taşıyan benim binalarımın sıcaklığı, içtenliği, sınırsız olanakları, plastik hazır oyuncak evlerin kurallı oyunlarla karşılaştırıldığında hayallerim için çok daha fazla özgürlükler sunuyordu. İçine tasarılarını yerleştirebileceğim her boşluğun; karton kutuların, ahşap sandıkların, boş komodinin raflarının aslında içinde hayallerimi kuracağım birer *pot* işlevini yerine getirdiğini şimdi görebiliyorum.

The Game

S.E. Rasmussen, *Experiencing Architecture* adlı kitabında insanın mimari ile ilişkisini çocukluk döneminde açıkça görünen korunma güdüsüne ve kendine ait özel bir alan yaratma ihtiyacına bağlıyor: *“Man’s relation to implement can be broadly described thus: children begin by playing with blocks, balls and other things which they can grasp in their hands. As time goes on they demand better and better tools. At a certain stage most children have the desire to build some sort of shelter. It may be a real cave dug into a bank, or a primitive hut of rough boards. But often it is no more than a secret nook hidden among bushes, or a tent made with a rug draped over two chairs. This “cave game” can be varied in a thousand ways but common to them all is the enclosing of space for the child’s own use... Man alone forms dwellings which vary according to requirements, climate and cultural pattern. The child’s play is continued in the grown-up’s creation”.*

Yetişkin insanın kil ile ilişkisinde de çocuksu bir oyun oynama hazzının saklı olduğunu düşünmüşümdür. Toprak ile tanışıklık, insanın doğayı tanıırken dokunma duyusuyla alabildiğine doyum sağladığı çocukluk döneminde kurulur. Her çocuk ve hatta her yetişkinin kumsalda otururken eliyle bilinçsizce yavaş yavaş çukur kazdığını görebiliriz. Bir çocuk için

kazması kolay nemli bir toprağı eşelemek eğlencelidir. Bir kenarda biriken toprak ya da nemli kum tepeciğini yığarak, kova ile kalıplar oluşturup inşaata girişmek ise çoğu çocuk için ortak bir oyundur. Rassmussen'in dediğı gibi bu oyun yetişkin insanın mimari dediğı, hem ihtiyacı karşılayan, hem duygusal ve estetik yaşam alanları oluşturan sanat dalında yaşamaya devam eder.

Seramik ile ilişkimin başlangıcını düşündüğümde, tasarımımın işlevi, özel anlamı, rengi ya da dekoru ne olursa olsun, bu biçimleme tarzının bir duvar inşasından başka bir şey olmadığını fark ettiğimi hatırlarım. Okuldaki atölye eğitimim boyunca öğretmenlerimden duyduğum 'Seramik bir hacim yaratma sanatıdır' ifadesinin ben de karşılığını bulması, ancak *architectural* etkili çalışmalar üretmeye başladıktan sonra oldu. Hâlbuki metal kaynağıyla inşa edilmiş, polyesterden dökülmüş, mermerden ya da ahşaptan yontulmuş bir yapının da bir hacmi vardı ve o halde seramiğin tek farkı hammaddesinin toprak olmasıydı. Pişirilecek kilin belirli bir kalınlığa sahip olması tamamen teknik nedenlerle ise, diğer malzemelerle karşılaştırıldığında 'bu duvar inşaatı' seramik sanatını yalnızca daha zahmetli ve titizlik gerektiren süreçleri olan bir teknik olduğu sonucuna mı ulaştırıyordu? Soru işaretleri ile dolu seramik sanatını tanıma ve yaşama sürecim, çanak formunun yarattığı boşluğun benim için anlam dolmasıyla farklı bir ivme kazandı.

Architectural images

Türkiye'nin farklı iklim koşullarına sahip bölgelerin henüz korumakta olduğu yerel mimari niteliklerine bakıldığında ahşap, taş ve kerpicing ustaca kullanılmış olduğu örnekler mevcuttur. Üniversite eğitimimi yaptığım yıllarda Kuzey Anadolu'nun geleneksel ahşap mimari örneklerini çeşitli defalar görme fırsatını yakalamam, sonraları yüksek lisans tezimde bu yapı sistemlerini sanatsal bir anlayış ile incelememi ve seramik malzeme ile yorumlamama yol açmıştır. Ahşap mimari araştırması, mimari dili seramik anlayışı ile yorumlamak için yakalamaya çalıştığım rotada benim için temel bir egzersiz görevi görmüştür.

Sonraki yıllarda seramik çalışmalarına en çok yansıyan etkiler, bir çömlekçi kasabası olan Avanos'a her yıl yaptığım düzenli ziyaretler sayesinde izlediğim Kapadokya yöresi mimari dokusuna aittir. Başka hiçbir yerde rastlanmayacak bir jeolojik yapı ve süreçler geçirmiş bu yöre, kendine has özel bir görünüme sahiptir ve ilk defa görenler için izlemesi heyecan vericidir. Burada yaşayan ya da daha sık ziyaret eden kimi insanlar için bir süre sonra sıradanlaşabilir mimari ve coğrafya görünümü benim için her zaman keşfedilmeye açık kompozisyonlar saklamıştır. Lynch, the Image of the City adlı kitabının girişinde kente bakmakla ilgili şöyle yazıyor: "*Looking at cities can give a special pleasure, however commonplace sight may be. Like a piece of architecture, the city is a construction in space, but one of vast scale, a thing perceived only in the course of long spans of time...At every instant there is more than the eye can see, more than the ear can hear, a setting or a view waiting to be explored* "(p.1.) Kapadokya bölgesinin kolay işlenebilir doğal kayalarına

oyulmuş, ön yüzlerinin de blok taşlar ile inşa edildiği, dıştan bakıldığında birbirine geçmiş gibi görünen yamaç boyunca bir mozaik oluşturan genel dokusu... Bu doku, kimi zaman bir çatının, diğer evin balkonunu oluşturduğu, uzaktan görünüşte bir yapbozu (*puzzle*), içine girildiğindeyse karmaşık geçiş ve bağlantılarla bir labirenti andırdığı bir kolajdır. Benim için bu görüntü istediğim pencereyi, kapıyı, duvar parçasını, kesiti seçip kendi kolajımı oluşturabileceğim bir görsel malzeme havuzu olmuştur.

İmgeler Yaratma Yolunda

Lynch, imgeyi yaratmak konusunda şöyle söylüyor: “*Çevresel imgeler, gözlemciyle çevresi arasındaki iki yönlü bir işlemin sonucudur. Çevre, bir takım farklılıklar ve bağlantılar sunar, gözlemci de – büyük bir yumuşaklıkla ve kendi amaçlarının ışığında – gördüklerini seçer, düzenler ve bunlara anlam verir. Bu biçimde oluşturulan imge, görülen şeyi sınırlar ve vurgularken, kendisi de sürgit etkileşimli bir işlem çerçevesinde süzgeçten geçirilen algısal bilgiye karşı sınanır. Böylece, belli bir gerçeğin imgesini değişik gözlemciler değişik biçimde algılayabilirler*” (p.6). Kimi zaman evimin penceresinden duvara yansıyan gölge, ilk defa geçtiğim bir sokaktaki binaların dizilişi, arabayla geçerken gördüğüm yıkılmakta olan bir evin açık hacmi, Kuzey Anadolu köyündeki bir ahşap köprü, Shanghai’daki mavi gökdelen, Meksika’daki pueblo evi ya da 16 binyıl öncesi Hattuşa’sının kerpiç kent surları hayal dünyamda yeniden inşa ediliyor. Duvarlar kil ile biçimleniyor, *inner space* kendi gerçeklerimle doluyor.